

Handbok om varningsmeddelanden

SISÄASIAINMINISTERIÖ
INRIKESMINISTERIET

Handbok om varningsmeddelanden
INRIKESMINISTERIETS PUBLIKATION 2/2013

ISBN 978-952-491-811-4 (inbunden)
ISBN 978-952-491-812-1 (PDF)
ISSN 1236-2840

Inrikesministeriets publikation 2013

Tryck: Kopijyvä Oy, 2013

Innehållsförteckning

1. HANDBOKENS SYFTE OCH INNEHÅLL	4
2. LAG OM VARNINGSMEDDELANDEN	5
3. VEM FÅR UTFÄRDA VARNINGSMEDDELANDEN?	7
4. NÄR SKA VARNINGSMEDDELANDEN UTFÄRDAS?	9
5. HUR UTFÄRDAS OCH ÖVERSÄTTS ETT VARNINGSMEDDELANDE?	11
6. VART OCH HUR FÖRMEDLAS VARNINGSMEDDELANDEN?	14
7. ANNAN KOMMUNIKATION	15
8. UTBILDNINGSSYSTEM	17
9. MODELLER FÖR VARNINGSMEDDELANDEN	18
9.1. RÄDDNINGSVÄSENDET.....	18
9.2. POLISEN.....	19
9.3. GRÄNSBEVAKNINGSMYNDIGHETER.....	21
9.4. NÖDCENTRALVERKET	22
9.5. MYNDIGHETSSAMARBETE	22
 BILAGA 1: FÖRTECKNING ÖVER FRASER	23
BILAGA 2: NÖDCENTRALERNAS SAMARBETSOMRÅDEN	25
BILAGA 3: BLANKETT FÖR VARNINGSMEDDELANDE	26

1. Handbokens syfte och innehåll

I handboken om varningsmeddelanden ges anvisningar om utfärdande och sändande av varningsmeddelanden. Med varningsmeddelande avses korta meddelanden i syfte att varna befolkningen för fara och ge förhållningsregler.

Utfärdandet av varningsmeddelanden kräver specialkompetens som förutsätter utbildning och övningar.

Denna handbok har huvudsakligen utarbetats med tanke på myndighetsverksamhet inom inrikesförvaltningen men den kan i tillämpliga delar även tillämpas inom andra förvaltningsområden.

I handboken finns exempel på och riktlinjer för bedömningen av i hordana situationer varningsmeddelanden ska utfärdas. I handboken finns korta beskrivningar av

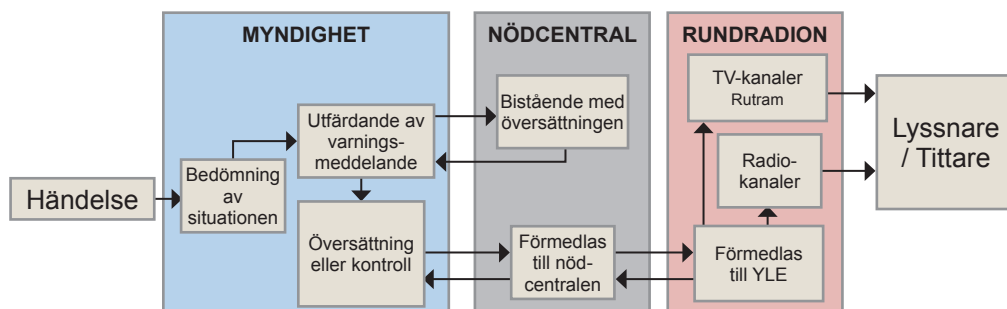
- den gällande lagstiftningen
- utfärdande, översättning och förmedling av varningsmeddelanden
- övriga informationsvägar som myndigheterna kan använda samt av myndighetssamarbetet
- den utbildning som utfärdandet av varningsmeddelanden förutsätter.

I det sista kapitlet i handboken finns exempelmeddelanden som i tillämpliga delar kan användas inom de olika verksamhetsområdena inom inrikesförvaltningen. I de flesta si-

tuationerna är det bäst att använda dylika korta meddelanden. Eftersom varningsmeddelandena alltid utfärdas på båda nationalspråken, finns exemplen både på finska och på svenska.

Som bilaga till handboken finns en förteckning över fraser på finska och på svenska. Dessa är allmänna uttryck som används när det gäller att informera om en farlig händelse. Genom att använda färdiga fraser kan man påskynda informeringen och samtidigt blir det möjligt att förenhetliga uttryck som används i meddelandena.

Det rekommenderas att man utöver att ta hänsyn till anvisningarna i denna handbok också på andra sätt förbereder sig för informeringen. Till exempel en förteckning över ortnamn på finska och på svenska inom det egna verksamhetsområdet underlättar och påskyndar utfärdandet av meddelanden. Dessutom kan varje myndighet utifrån sina egna behov utarbeta modeller för varningsmeddelanden.

Utfärdande och förmedling av varningsmeddelanden

2. Lag om varningsmeddelanden

Enligt lagen utfärdas varningsmeddelanden när det är nödvändigt för att varna allmänheten.

Varningsmeddelanden kan utfärdas även när man vill meddela att den farliga situationen är över.

Enligt språklagen (423/2003) ska varningsmeddelanden utfärdas på båda nationalspråken.

Lagen om varningsmeddelanden (466/2012) tillämpas på varningsmeddelanden som myndigheterna utfärdar för förmedling i radio och även i television, om den utfärdande myndigheten så beslutar. Riktade myndighetsmeddelanden som förmedlas i form av ett textmeddelande (riktade nödunderrättelser eller andra riktade myndighetsmeddelanden) omfattas inte av denna lag.

Ett varningsmeddelande är ett meddelande som den behöriga myndigheten utfärdar i syfte att varna för farliga händelser. Vid behov finns det i meddelandet även instruktioner om hur man kan skydda sig mot farliga händelser eller dess följder och undvika farliga situationer. Därmed skapar varningsmeddelandena även förutsättningar för egen beredskap.

Ett varningsmeddelande får utfärdas om händelsen innebär

- fara för människors liv eller hälsa
- fara för omfattande skada eller förstörelse av egendom.

I det fjärde kapitlet i handboken finns en lista över de farliga händelser som omfattas av varningsmeddelandet.

Enligt lagen ska utfärdandet av ett varningsmeddelande vara nödvändigt för att varna allmänheten. Myndighetens prövningsrätt begränsas även av de allmänna principerna för begränsning av prövningsrätten om vilka föreskrivs i förvaltningslagen. Utfärdandet av varningsmeddelanden ska bedömas i förhållande till den fara som händelsen orsakar (proportionalitetsprincipen) och i förhållande till hur väl meddelandet kan motiveras med hänsyn till meddelandet om fara (ändamålsbundenhetsprincipen).

Varningsmeddelanden kan även utfärdas när man vill meddela att den farliga situationen är över. Så undviks osäkerhet om huruvida det fortfarande finns fara för liv och hälsa eller omfattande skada eller förstörelse av egendom.

Varningsmeddelanden förmedlas av Rundradion Ab:s och de kommersiella radiostationernas radiokanaler och i praktiken blir de upplästa av en redaktör vid Rundradion Ab. De radiokanaler som förmedlar varningsmeddelanden fastställs i lagen om televisions- och radioverksamhet (744/1998).

Varningsmeddelandena förmedlas rikstäckande till Rundradion Ab:s samtliga radiokanaler och till de kommersiella radiokanalerna som har beviljats en långvarig koncession.

Myndigheten som utfärdar varningsmeddelandet får bestämma att varningsmeddelandet även ska förmedlas i television. Varningsmeddelandet visas i television i en ram med texten rullande på den övre delen av skärmen. I samband med texten spelas först ett varningsljud upp i syfte att fästa tittarnas uppmärksamhet.

Rundradion Ab kan dessutom enligt egen bedömning publicera varningsmeddelanden i text-tv eller på sin webbplats.

Varningsmeddelanden ska förmedlas till allmänheten utan dröjsmål. Förmedlingen av ett varningsmeddelande passas inte in mellan vissa program eller till ett visst klockslag, utan varningsmeddelandena förmedlas rikstäckande i form av s.k. obligatorisk förmedling. Då avbryter varningsmeddelandena alla andra radio- och televisionssändningar i hela landet (med undantag av landskapet Åland).

I enlighet med språklagen (423/2003) utfärdas varningsmeddelandet på båda nationalspråken, det vill säga på finska och på svenska. Utifrån den samiska språklagen (1086/2003) ska varningsmeddelanden inom samernas hembygdsområde utöver finska och svenska även utfärdas på samiska i sådana fall då den farliga händelsen eller dess följder berör samernas hembygdsområde. I Finland talas det tre samiska språk: enaresamiska, skotsamiska och nordsamiska. Utfärdandet av varningsmeddelanden på samiska begränsas till samernas hembygdsområde eller till ett område som sändningstekniskt närmast motsvarar detta område.

Varningsmeddelanden kan utöver finska, svenska och samiska också utfärdas på andra språk. Även då är det viktigt att meddelandet kan läsas upp i radion så att språket i fråga uttalas rätt. Dessutom ska man beakta de begränsningar som gäller användningen av bokstavstecken i varningsmeddelandetexterna.

Den myndighet som utfärdar varningsmeddelandet ska skicka varningsmeddelandet till nödcentralen på båda nationalspråken. Myndigheten som utfärdar varningsmeddelandet svarar alltid för meddelandets och det översatta meddelandets riktighet. Utfärdande och översättning av varningsmeddelanden behandlas närmare i kapitel 5 i handboken.

Lagar som gäller skyldigheterna för utövare av televisions- eller radioverksamhet

Om skyldigheten för utövare av televisions- och radioverksamhet att utan ersättning förmedla meddelanden från myndigheter till allmänheten, om det är nödvändigt för att rädda människoliv eller egendom eller trygga verksamheten i samhället, föreskrivs i lagen om televisions- och radioverksamhet (744/1998).

Om Rundradions skyldighet att förmedla myndighetsmeddelanden och ha beredskap för att sköta televisions- och radioverksamheten under undantagsförhållanden föreskrivs i lagen om Rundradion Ab (1380/1993).

Lagen om varningsmeddelanden utgör med andra ord inte en ny skyldighet för utövarna av televisions- och radioverksamhet, men den preciserar för sin del förutsättningarna för att utfärda sådana meddelanden som avses i lagen.

3. Vem får utfärda varningsmeddelanden?

Varningsmeddelanden får utfärdas av behöriga myndigheter.

I farliga situationer som förutsätter myndighetssamarbete är myndigheten som svarar för den allmänna ledningen av situationen ansvarig för utfärdande av varningsmeddelanden.

Personen som utfärdar varningsmeddelanden ska i den aktuella situationen vara

- representant för en behörig myndighet
- direktör för en organisation som svarar för myndighetsverksamhet eller en person som svarar för organisationens verksamhet.

Behöriga myndigheter som får utfärda varningsmeddelanden är:

1. Räddningsmyndigheter
2. Polisnrättningar
3. Gränsbevakningsmyndigheter
4. Nödcentralverket
5. Polisstyrelsen
6. Riksomfattande enheter under Polisstyrelsen
7. Strålsäkerhetscentralen
8. Meteorologiska institutet
9. Trafikverket
10. Trafiksäkerhetsverket
11. Livsmedelssäkerhetsverket Evira
12. Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira)
13. Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet (Fimea)
14. Samtliga ministerier

Behovet av att informera om fara kan uppstå i förhållanden där en farlig händelse och dess förmodade följder är så omfattande att det i verksamheten deltar flera sådana myndigheter som har rätt att utfärda varningsmeddelanden. I dylika fall ska myndigheternas inbördes ledningsförhållanden vara klara innan varningsmeddelandet utfärdas.

För att varningsmeddelandena i varje enskild situation ska vara samordnade i fråga om sitt informationsinnehåll och sin tidsläggning, ska utfärdandet av varningsmeddelanden och informeringen centraliseras till den myndighet som har ansvaret för den allmänna ledningen i respektive situation. Då inkluderas varningarna och instruktionerna från andra behöriga myndigheter i det varningsmeddelande som den ledande myndigheten utfärdar. På så sätt skapas det en enhetlig bild av situationen och den nödvändiga informationen förmedlas i samlad form.

Samarbete mellan myndigheter kan bli nödvändigt t.ex. i stormsituationer (Meteorologiska institutet tillsammans med räddningsverken), vid stora trafikolyckor (Trafikverket, polisen och räddningsverket) och när det regionala ansvaret för en farlig händelse övergår från en region till en annan.

Myndighetssamarbete och prognostiseringsförmåga är nödvändiga även i sådana situationer där myndigheten som är behörig att utfärda varningsmeddelanden inte entydigt kan identifieras.

I det följande beskrivs myndighetssamarbetet allmänt i tre olika situationer:

Ett lågtryck rör sig mot öster över Norra Österbotten under måndag. Den västliga vinden är farligt hård inom landområden under tiden mellan måndag morgon och måndag eftermiddag. Vindhastigheten i vindbyarna uppgår allmänt till 25–35 m/s inom riskområdet. Då kan träd ryckas upp med rötterna och byggnader samt vägnätverket skadas. Hård storm inom havsområden. Vindhastigheten kan i byarna uppgå till ca 40 m/s. Befolkningen inom området uppmanas att söka sig inomhus och förbereda sig för eventuella strömavbrott. Vinden avtar under kvällen.

Varningsmeddelanden om vädret utfärdas av Meteorologiska institutet. Om räddningsåtgärder redan har vidtagits när meddelandet utfärdas är räddningsmyndigheten ansvarig för att utfärda ett varningsmeddelande efter att ha konsulterat Meteorologiska institutet.

En damm har brustit vid forsen Seitakoski i Kemijärvi. Vattenytan förväntas överstiga de högsta flödestopparna med cirka två meter. Befolkningen inom området nedanför dammen uppmanas att lämna ådalen, varna sina grannar och flytta husdjuren i skydd.

Varningsmeddelandet utfärdas av räddningsverket i Lappland som tar kontakt med NTM-centralen, kommunerna och vägtrafikcentralen i regionen samt med kraftverkens kontrollrum inom vattenområdet. Myndigheterna och andra aktörer informerar vidare om faran i enlighet med sina egna anvisningar för undantagssituationer. Informeringen samordnas av den räddningsmyndighet som har det allmänna ledningsansvaret. Närmare instruktioner ges bl.a. i lokalradions sändningar och på kommunernas webbplatser.

Hushållsvattnet i Helsingfors har kontaminerats av fekal förorenat avloppsvatten. Invånarna avråds från att använda vatten i mattillagning och som dricksvatten.

Inom vissa av räddningsverkets områden har det avtalats om att räddningsverket utfärdar de varningsmeddelanden som hänför sig till användning av vatten. Varningsmeddelandets sakinhåll utarbetas emellertid av den kommunala miljöhälsomyndigheten.

4. När ska varningsmeddelanden utfärdas?

Ett varningsmeddelande ska utfärdas endast när det är motiverat att anta att det är det mest effektiva och ändamålsenliga sättet att varna befolkningen.

Varningsmeddelanden är effektiva när det gäller att varna ett stort antal människor på en gång.

Användningen av varningsmeddelanden ska alltid grunda sig på noggrant övervägande och tröskeln för att utfärda varningsmeddelanden ska vara tillräckligt hög.

De mest typiska situationer där ett varningsmeddelande kan utfärdas är

- då en person, persongrupp eller ett djur genom sitt beteende orsakar fara för människan
- exceptionellt kraftiga stormar eller andra farliga väderfenomen som utvecklas snabbt
- allvarliga olyckor som har samband med farliga ämnen
- eldsvådor som orsakar att farlig rök sprids i omgivningen
- trafikolyckor som har omfattande och allvarliga följder
- omedelbara hälsofaror (t.ex. kontaminerat vatten eller farliga livsmedel)
- då kontakt med nödnumret 112 eller sjöräddningens nödnummer plötsligt förhindras inom ett stort område (på grund av en störning i teletrafiken, en olycka i nödcentralen, en störningssituation under normala förhållanden)
- allvarliga olyckor i anslutning till användning av kärnkraft.

Den som fattar beslutet ska vara tillräckligt insatt i situationen när han eller hon överväger att utfärda ett varningsmeddelande. Grunderna för beslutet, dess följder och ris-

ker samt människornas eventuella reaktioner ska bedömas innan varningsmeddelandet utfärdas. Beslutet om huruvida ett varningsmeddelande utfärdas ska emellertid fattas så snabbt som möjligt. Den person som har ledningsansvaret och är mest insatt i situationen har de bästa förutsättningarna att ge varningsmeddelanden.

När utfärdandet av ett varningsmeddelande övervägs ska följande omständigheter beaktas:

- tillräcklig situationsmedvetenhet
- kartläggning av alternativa sätt att varna befolkningen
- beredskap för verksamhet efter att varningsmeddelandet har utfärdats.

Ett varningsmeddelande får inte utfärdas för att informera om falska ljudsignaler som getts med en larmanordning för varning av befolkningen. Om en falsk ljudsignal med ett varningssystem för befolkningen har gått ut på grund av ett tekniskt fel i systemet eller av någon annan orsak, ska den räddningsmyndighet som är ansvarig för upprätthållandet av varningssystemet så snabbt som möjligt meddela befolkningen inom området om den falska ljudsignalen t.ex. genom ett pressmeddelande från räddningsväsendet.

Utöver att ha situationsmedvetenhet ska den som fattar beslutet även kartlägga möjliga alternativ för att välja den verksamhetsmodell som bäst lämpar sig för den aktuella situatio-

nen. Befolkningen kan varnas på många olika sätt beroende på hurudan och hur farlig situationen är. I samband med kartläggningen av alternativ ska man fundera på vad som kommer att hända om ett varningsmeddelande utfärdas eller inte utfärdas. Utfärdandet av ett varningsmeddelande är inte tillräckligt för att lösa situationen eller avvärja faran, men det kan stödja den övriga myndighetsverksamheten.

Ett varningsmeddelande är ett effektivt sätt att varna en stor del av befolkningen på en och samma gång. Det effektivaste sättet att varna befolkningen är att förmedla varningsmeddelandet i både radio och television, även om antalet personer som nås i hög grad beror på vilken tid på dygnet meddelandet förmedlas. Radio är det effektivaste mediet på morgonen och dagen, medan televisionen når befolkningen bäst på kvällen. Under de tidiga timmarna efter midnatt når både radio och television befolkningen i en mycket liten utsträckning.

I samband med att ett varningsmeddelande utfärdas ska man även överväga hur många gånger eller hur ofta varningsmeddelandet ska upprepas. Om den farliga händelsen beräknas fortgå en längre tid är behovet att upprepa varningsmeddelandet större än i situationer där den farliga händelsen är kortvarig.

Om befolkningsmängden inom det farliga området är liten rekommenderas andra varnings sätt (t.ex. högtalarbilar, besök från dörr till dörr eller telefon).

Utfärdandet av ett varningsmeddelande kan leda till att behovet av myndighetsverksamheten ökar: t.ex. en evakueringsorder som ges i ett varningsmeddelande kan förutsätta att en evakueringsplats ställs i ordning eller så kan en varning om ett farligt djur locka nyfikna människor till farozonen.

5. Hur utfärdas och översätts ett varningsmeddelande?

Varningsmeddelandet ger svar på fem frågor: var – när – vad – hur – vem som har utfärdat meddelandet.

Ett bra varningsmeddelande är kort och enkelt, men ger ändå tillräckligt med information om hurudan eller hur allvarlig situationen är.

Lättbegripliga och entydiga varningsmeddelanden går snabbt att översätta.

Den myndighet som utfärdar ett varningsmeddelande svarar alltid för meddelandets och det översatta meddelandets riktighet.

När ett varningsmeddelande utfärdas är det viktigt att man tar hänsyn till vem meddelandet riktas till. Varningsmeddelandena riktas i första hand till befolkningen inom farozonen, inte t.ex. till medier eller andra myndigheter. Ett varningsmeddelande är därmed ingen informativ nyhet avsedd för medierna utan en varning och instruktion som i första hand riktas till befolkningen när en farlig händelse kan orsaka fara för liv eller hälsa eller omfattande skada eller förstörelse av egendom. Beslutet om att skicka ut ett varningsmeddelande ska fattas mycket snabbt efter att en farlig situation har uppstått.

Det är viktigt att ett varningsmeddelande är slagkraftigt. Den radio- eller televisionskanal som förmedlar varningsmeddelandet bearbetar inte texten på journalistiska grunder utan varningsmeddelandet förmedlas som sådant i radio och tv.

Kriterier för ett bra varningsmeddelande är att

- texten är så entydig som möjligt
- texten inte innehåller svårbegripliga fack- eller myndighetstermer som inte är allmänt kända
- språket är tydligt allmänspråk utan komplicerade eller svårbegripliga satsstrukturer
- texten är kort och enkel och ger tillräckligt med information så att mottagaren inte behöver vara osäker om hurudan och hur farlig situationen är
- texten inte åstadkommer panik eller väcker rädsla hos mottagarna
- texten kan testas t.ex. på följande sätt: om texten läses upp i telefon för ditt barns lärare, kan han eller hon agera på det sätt som situationen förutsätter?

Ett bra meddelande ger svar på fem frågor: var – när – vad – hur – vem som har utfärdat meddelandet. Tid och plats för händelsen ska anges tydligt i början av meddelandet. Därefter följer en kort beskrivning av händelsen eller situationen och den eventuella fara som följer därav och till slut ges enkla instruktioner för befolkningen. Meddelandet ska dessutom innehålla uppgifter om vilken myndighet som har utfärdat meddelandet.

Utmärkande särdrag för översättning av varningsmeddelanden är en strikt tidtabell och höga krav på riktighet. Samma krav som gäller för utfärdandet av meddelanden gäller också för översättningen: texten ska vara skriven och översatt så

att den inte ger upphov till missförstånd. Det optimala är att den person som utfärdar varningsmeddelandet samtidigt kan utfärda meddelandet på båda nationalspråken. Annars måste en utomstående översättare anlitas.

Om varningsmeddelandet är otydligt eller svårbegripligt är den utomstående översättaren tvungen att konsultera textens upphovsman – detta fördröjer översättningsarbetet och informeringen om faran. Översättningen av varningsmeddelanden blir alltid svårare och fördröjs när översättaren är tvungen att kontrollera och utreda information separat (termer, orter, namn, fackterminologi m.m.).

Man ska komma ihåg att översättarna är experter på språk och kommunikation, men behärskar nödvändigtvis inte all den fackterminologi som hänför sig till den farliga situationen. Om översättaren däremot inte förstår meddelandet är det sannolikt att det inte heller förstås av andra.

När ett varningsmeddelande utfärdas är det viktigt att man beaktar följande för att texten ska vara begriplig och lätt att översätta:

- **Rubrik**

- Rubriken ska vara kort och entydig och av den ska det tydligt framgå vad varningen gäller. Korta rubriker är dessutom snabba att översätta.

- **Var den farliga situationen har inträffat och vem som hotas av den**

- Eftersom varningsmeddelandet förmedlas i hela landet ska t.ex. händelseorten beskrivas så att utöver de personer som befinner sig inom farozonen ska även människor som bor längre bort kunna lokalisera händelseorten.

- Det är viktigt att tydligt och i möjligaste mån med allmänna termer och/eller ortnamn entydigt begränsa varningsmeddelandet regionalt och att ange den farliga situationens regionala räckvidd eftersom utomstående som befinner sig inom området, personer utanför området samt översättaren ofta inte känner till det aktuella området.

- **Entydig information om när fara föreligger**

- Informationen ska ges med tydliga klockslag, då det också går snabbt att översätta tidsangivelsen och översättningen blir noggrann.

- Användning av relativa tidsangivelser (t.ex. inom en halv timme) ska övervägas noggrant eftersom det i brådskande situationer är möjligt att översättningen inte kan användas samtidigt med det finsk- eller svenskspråkiga varningsmeddelandet.

- Om risken för fara är omedelbar är det emellertid skäl att använda ordet "nu". Då förmedlas samma budskap även i översättningen.

- **Tydlig information om hurdan fara det är frågan om och vad som följer av den**

- Faran och konsekvenserna av den ska beskrivas tydligt och med korta meningar.

- **Uppgifter om hur sannolik faran är**

- De termer som anger farans sannolikhet och deras översättningsmotsvarigheter ska standardiseras (t.ex. osannolik/möjlig/sannolik/mycket sannolik/verklig).

- **Uppgifter om hur allvarlig den farliga situationen är**

- Översättningsmotsvarigheterna för termerna som anger farans allvarlighetsgrad ska standardiseras (t.ex. liten/skadlig/allvarlig, farlig, destruktiv/mycket allvarlig, livsfarlig, mycket destruktiv).

- **Uppgifter om vad som ska göras**

- Tydlig och lättbegriplig information om vem som ska vidta åtgärder och när, hur och varför åtgärder ska vidtas påskyndar också översättningsprocessen.

- **Uppgifter om vem som utfärdar varningen**

- Namnet på den officiella instans som utfärdar varningen ska anges, då också översättningsmotsvarigheten hittas på t.ex. organisationens webbplats (undvik förkortningar).

- **Uppgifter om var och hur man kan få ytterligare information om faran**

- *I översättningen ska det bl.a. fästas uppmärksamhet vid att namnet på den organisation som ger ytterligare information översätts (det officiella namnet eller, om sådant saknas, en fri översättning inom parentes). Dessutom är det viktigt och att den eventuella internetadressen som anges leder till respektive språkversion av webbplatsen.*
- *Också översättaren ska informeras om vem som är kontaktperson för eventuella frågor om översättningen.*

I regel ska alla myndigheter sträva efter att självständigt utfärda varningsmeddelandet på båda nationalspråken för att undvika dröjsmål med utfärdandet av varningsmeddelanden. Om räddnings-, polis- eller gränsbevakningsmyndigheten inte kan leverera varningsmeddelandet på båda nationalspråken är nödcentralen enligt lagen skyldig att bistå myndigheten med översättningen. Om nödcentralen inte innehar nödvändig översättningsexpertis ska texten förmedlas till någon annan instans för översättning.

Myndigheten som utfärdar varningsmeddelandet svarar alltid för meddelandets och det översatta meddelandets riktighet. Även när nödcentralen har bistått med anskaffningen av översättningen är myndigheten som utfärdat meddelandet ansvarig för meddelandet och översättningens innehåll.

I det sista kapitlet i denna handbok finns några modeller till varningsmeddelanden för myndighetsbehov inom inrikesförvaltningen.

6. Vart och hur förmedlas varningsmeddelanden?

De behöriga myndigheterna sänder sina varningsmeddelanden till nödcentralen.

Varningsmeddelandet sänds till nödcentralen antingen per e-post eller per fax. I vissa specialfall kan nödcentralen ta emot och skriva ned varningsmeddelanden efter diktamen.

Nödcentralen kontrollerar innehållets riktighet genom att ringa upp den myndighet som utfärdat meddelandet (återuppringning).

Nödcentralen förmedlar de kontrollerade varningsmeddelandena till Rundradion.

Räddningsmyndigheterna, polisinrättningarna och gränsbevakningsmyndigheterna sänder sina varningsmeddelanden till nödcentralen inom det egna verksamhetsområdet. De andra myndigheter som är behöriga att utfärda varningsmeddelanden (se s. 7 punkterna 5–14) sänder sina varningsmeddelanden till nödcentralen i Kervo.

Nödcentralen tar emot och förmedlar skriftliga maskinskrivna varningsmeddelanden som har utfärdats på en standardblankett. Varningsmeddelandet skickas till nödcentralen antingen per e-post eller per fax och om möjligt samtidigt på alla nödvändiga språk. För att säkerställa att meddelandet är äkta återuppringer nödcentralen den myndighet som är ansvarig för meddelandet och som på förhand har lämnat in sitt telefonnummer till nödcentralen för detta ändamål. Det rekommenderas att nödcentralen på förhand informeras om kommande varningsmeddelanden för att eventuella dröjsmål vid hanteringen av inkommande e-post kan minimeras.

Nödcentralsverket skickar nödvändiga e-postadresser och faxnummer till de behöriga myndigheterna särskilt till varje nödcentral. Myndigheterna skickar sina återuppringningsnummer till Nödcentralsverket. Myndigheterna ska kontrollera och uppdatera sina kontaktuppgifter regelbundet och meddela Nödcentralsverket om eventuella ändringar.

Nödcentralen bistår vid behov vissa av de myndigheter som anges ovan med översättningen av varningsmeddelanden. När texten är översatt skickar nödcentralen översättningen tillbaka till den myndighet som svarar för varningsmeddelandet i samma form, dvs. per e-post eller fax.

Myndigheten som svarar för informeringen kontrollerar och godkänner det tvåspråkiga meddelandet och svarar alltid för att innehållet i meddelandet är korrekt.

Nödcentralen förmedlar de bekräftade varningsmeddelandena till Rundradion på ett på förhand överenskommet sätt. Personen som mottar meddelandet på Rundradion ringer upp den nödcentral som har förmedlat meddelandet och säkerställer att varningsmeddelandet är äkta. Nödcentralsverket ser till att nödvändiga återuppringningsnummer skickas till Rundradion.

Nödcentralen kan i vissa särskilda fall ta emot ett varningsmeddelande efter diktamen via VIRVE och skriva ut varningsmeddelandet efter diktamen. Om den informerande myndigheten inte kan diktera texten på finska och svenska, bistår nödcentralen med översättningen av meddelandet på ovan nämnda sätt. Nödcentralen låter godkänna texter som skrivits ut efter diktamen genom att läsa upp innehållet för den myndighet som ansvarar för informeringen. Efter att meddelandet har godkänts skickar nödcentralen meddelandet till Rundradion.

Nödcentralen kan även självständigt utfärda varningsmeddelanden. Detta är möjligt i exceptionella situationer där den myndighet som har ledningsansvaret t.ex. på grund av störningar i dataförbindelserna inte kan nås och där det enligt nödcentralens bedömning är nödvändigt att utfärda ett varningsmeddelande.

7. Annan kommunikation

Ett varningsmeddelande är också en signal för medierna att följa hur situationen utvecklas.

Utfärdandet av varningsmeddelanden förutsätter nästan alltid att informeringen i allmänna medier fortsätter även efter det att det inte längre finns behov att varna befolkningen och ge instruktioner.

Utfärdandet av varningsmeddelanden innebär alltid att det i samhället precis har skett eller håller på att ske en olycka eller farlig situation som allvarligt hotar befolkningens säkerhet eller egendom. Utöver att varna befolkningen ger varningsmeddelandet medierna en signal att omedelbart och uppmärksamt följa situationens utveckling.

Medierna fullgör sin samhällliga basfunktion genom att meddela om den farliga situationen och genom att bedöma myndigheternas verksamhet. Konkurrensen mellan medierna och den snabba informationsförmedlingen via internet och de sociala medierna har lett till att även myndigheterna ska ha ytterst god beredskap för en snabb och aktiv mediekommunikation.

Efter att ett varningsmeddelande har utfärdats ökar behovet av ytterligare information i regel kraftigt. Detta följer av att

- människorna som befinner sig inom det omedelbara området för olyckan eller den farliga situationen eller inom dess räckvidd önskar få ytterligare information om situationen – i synnerhet när en allmän farosignal ges i samband med utfärdandet av meddelandet
- ett varningsmeddelande som förmedlas snabbt och effektivt även aktiverar människor inom andra områden att följa situationen och myndigheternas åtgärder för att få olyckan eller den farliga situationen under kontroll
- människorna är oroliga för sina familjemedlemmar, släktingar, vänner och andra personer som är viktiga för dem och som eventuellt befinner sig inom olyckans eller den farliga situationens räckvidd
- tjänsteinnehavare och förtroendevalda i kommunerna inom farozonen behöver information för att kunna sköta sina uppgifter och för sin egen informationsförmedling
- medierepresentanter behöver uppdaterad information om situationen på händelseplatsen och om myndigheternas verksamhet.

Snabba förändringar i situationen förutsätter nya instruktioner. Då ska varningsmeddelandet kompletteras med ett nytt meddelande, och vid behov med flera nya meddelanden. Myndigheterna kan även varna befolkningen genom besök från dörr till dörr, med hjälp av högtalarbilar eller larmanordningar för varning av befolkningen och i mån av resurser även genom nätkommunikation och vanliga pressmeddelanden.

Utfärdandet av varningsmeddelanden förutsätter nästan alltid att informeringen i allmänna medier fortsätter även efter att det inte längre finns behov av att varna befolkningen och ge instruktioner. Man ska svara mot mediernas och befolkningens informationsbehov bl.a. genom att utfärda pressmeddelanden och ge intervjuer samt genom att ordna informationsmöten. Efter en akut farlig situation sköter de behöriga myndigheterna informationen enligt de allmänna anvisningarna för information och kommunikation inom respektive ansvarsområde. Ansvarsområdena kan utnyttja de medietjänster som finns till deras förfogande eller enligt egen bedömning utfärda första meddelanden och fortsättningsmeddelanden via nödcentralernas informationssystem. Ett fortsättningsmeddelande som utfärdas omedelbart är ett snabbt och fungerande sätt att informera och det kan nå medierna redan före varningsmeddelandet.

Varningsmeddelanden kan ge upphov till mycket olika informationsprocesser. Ibland räcker det med att den behöriga myndigheten utfärdar ett pressmeddelande till stöd för varningsmeddelandet och är beredd på att besvara redaktörernas frågor. Ibland kan varningsmeddelandet vara början på rapporteringen om olyckan eller situationen, bedömningen av myndigheternas verksamhet eller en offentlig debatt som pågår flera dagar, till och med flera veckor.

Information och kommunikation som motsvarar befolkningens behov av säkerhet och information förutsätter att de behöriga myndigheterna

- ger goda och tydliga anvisningar om krisinformationen
- genomgår utbildning och övningar
- fastställer personansvar
- reserverar tillräckliga resurser för informationsuppgifter
- ofta även samarbetar med övriga myndigheter och personer som är ansvariga för kommunikationen i kommunerna.

Uppgiften är krävande eftersom alla situationer är unika och företrädarna för de myndigheter som är ansvariga för de farliga situationerna stöter på sådana situationer bara några få gånger under sitt yrkesliv.

8. Utbildningssystem

Varje myndighet är ansvarig för att utbilda sin egen personal.

Utbildningen kan innebära examensinriktad utbildning, yrkesinriktad kompletterande utbildning eller utbildning på arbetsplatsen.

Den kompetens som krävs för att kunna informera om fara säkerställs genom utbildning. Varje myndighet är ansvarig för att utbilda sin egen personal. Utbildningen fokuserar på utfärdandet av varningsmeddelanden genom både teoretiska och praktiska övningar.

Det utbildningssystem som säkerställer kompetensen kan gestaltas och ansvaren fördelas på tre nivåer t.ex. enligt följande:

- **Examensinriktad utbildning:**

- *Räddningsinstitutet, Polisyrkeshögskolan samt Gräns- och sjöbevakningsskolan reviderar sina läroplaner och ser till att man i utbildningen för underbefäls- och befälsexamen beaktar frågorna som gäller utfärdandet av varningsmeddelanden.*

- **Yrkesinriktad kompletterande utbildning:**

- *De ovan nämnda läroanstalterna ordnar varje år nödvändig kompletterande utbildning i utfärdandet av varningsmeddelanden. I utbildningen rekryteras deltagare över myndighetsgränserna från samtliga organisationer som har rätt att utfärda myndighetsmeddelanden.*

- **Arbetsplatsutbildning:**

- *Samtliga behöriga myndigheter som har rätt att utfärda varningsmeddelanden är ansvariga för och skyldiga att se till att deras personal har färdighet att utfärda varningsmeddelanden.*

9. Modeller för varningsmeddelanden

Ett varningsmeddelande ska innehålla följande information:

1. Rubrik (varningsmeddelande)
2. Ort eller område
3. Datum och klockslag
4. Beskrivning av den farliga händelsen
5. Instruktioner till befolkningen
6. Myndigheten som utfärdat meddelandet

Nedan ges modeller för räddningsväsendets, polisens, gränsbevakningsmyndigheternas och Nödcentralsverkets varningsmeddelanden:

9.1. Räddningsväsendet

Exempel 1:

VARNINGSMEDELANDE: Åbo, centrum 5.5.2012 kl. 13.40. Hälsosfarlig rök i luften. Brand i Åbo centrum. Alla i området uppmanas hålla sig inomhus och stänga av ventilationen samt invänta meddelande om att faran är över. Egentliga Finlands räddningsverk.

VAARATIEDOTE: Turku, keskusta 5.5.2012 kello 13.40. Terveydelle vaarallista savua ilmassa. Tulipalo Turun keskustassa. Alueen ihmisiä kehoitetaan pysymään sisätiloissa ja sulkemaan ilmanvaihto, sekä odottamaan tiedotetta vaaratilanteen päättymisestä. Varsinais-Suomen pelastuslaitos.

VARNINGSMEDELANDE: Åbo, centrum 5.5.2012 kl. 17.20. Faran över. Röken från branden orsakar inte längre fara. Egentliga Finlands räddningsverk.

VAARATIEDOTE: Turku, keskusta 5.5.2012 kello 17.20. Vaaratilanne ohi. Tulipalon aiheuttama savu ei enää aiheuta vaaraa. Varsinais-Suomen pelastuslaitos.

Exempel 2:

VARNINGSMEDELANDE: Borgå, Kullo – Tolkis 6.5.2012 kl. 08.00. Hälsosfarlig gas i luften. Gasläcka vid raffinaderiet i Sköldvik. Alla i området uppmanas hålla sig inomhus och stänga av ventilationen samt invänta meddelande om att faran är över. Räddningsverket i Östra Nyland.

VAARATIEDOTE: Porvoo, Kulloo – Tolkkinen 6.5.2012 kello 08.00. Terveydelle vaarallista kaasua ilmassa. Vuoto Kilpilahden jalostamolla. Alueen ihmisiä kehoitetaan pysymään sisätiloissa ja sulkemaan ilmanvaihto, sekä odottamaan tiedotetta vaaratilanteen päättymisestä. Itä-Uudenmaan pelastuslaitos.

VARNINGSMEDELANDE: Borgå, Kullo – Tolkis 6.5.2012 kl. 12.30. Faran är över. Situationen orsakar inte längre fara. Räddningsverket i Östra Nyland.

VAARATIEDOTE: Porvoo, Kulloo – Tolkkinen 6.5.2012 kello 12.30. Vaaratilanne on ohi. Tilanne ei aiheuta enää vaaraa. Itä-Uudenmaan pelastuslaitos.

Exempel 3:

VARNINGSMEDDELANDE: Lempäälä Ideapark, riksväg 3, 7.5.2012 kl. 14.30. Kemikalieolycka på landsvägen. Giftig gas har kommit ut i luften, trafiken är stoppad. Undvik att röra dig i området innan meddelande om att faran är över getts. Regionräddningsverket i Tammerfors.

VAARATIEDOTE: Lempäälä Ideapark, valtatie 3 7.5.2012 kello 14.30. Kemikaalionnettomuus maantiellä. Myrkyllistä kaasua vapautunut ilmaan, liikenne katkaistu. Alueella liikkumista kehoitetaan välttämään ennen kuin vaaratilanteen päättymisestä on tiedotettu. Tampereen aluepelastuslaitos.

VARNINGSMEDDELANDE: Lempäälä Ideapark, riksväg 3, 7.5.2012 kl. 15.30. Faran över. Vägarna har öppnats för trafik. Regionräddningsverket i Tammerfors.

VAARATIEDOTE: Lempäälä Ideapark, valtatie 3 7.5.2012 kello 15.30. Vaaratilanne ohi. Tiet avattu liikenteelle. Tampereen aluepelastuslaitos.

9.2. Polisen

Exempel 4:

VARNINGSMEDDELANDE: Tammerfors, Hervanta 1.5.2012 kl. 15.00. Farlig person. En beväpnad man rör sig i området vid Hervanta centrum. Undvik att röra dig i området innan meddelande om att faran är över getts. Polisnärheten i Birkaland.

VAARATIEDOTE: Tampere, Hervanta 1.5.2012 kello 15.00. Vaarallinen henkilö. Aseistautunut mies liikkuu Hervannan keskustan alueella. Alueella liikkumista kehoitetaan välttämään ennen kuin vaaratilanteen päättymisestä on tiedotettu. Pirkanmaan poliisilaitos.

VARNINGSMEDDELANDE: Tammerfors, Hervanta 1.5.2012 kl. 17.00. Polisen har gripit den farliga personen och faran är över. Polisnärheten i Birkaland.

VAARATIEDOTE: Tampere, Hervanta 1.5.2012 kello 17.00. Poliisi on ottanut vaarallisen henkilön kiinni ja vaaratilanne on ohi. Pirkanmaan poliisilaitos.

Exempel 5:

VARNINGSMEDDELANDE: Tammerfors, centrum 2.5.2012 kl. 07.30. Explosionsrisk på järnvägsstationen i Tammerfors. Polisen har spärrat av området och tågtrafiken är stoppad. Undvik att röra dig i området innan meddelande om att faran är över getts. Polisinrättningen i Birkaland.

VAARATIEDOTE: Tampere, keskusta 2.5.2012 kello 07.30. Räjähdevaara Tampereen rautatieasemalla. Poliisi on eristänyt alueen ja junaliikenne on pysäytetty. Alueella liikkumista kehoitetaan välttämään ennen kuin vaaratilanteen päättymisestä on tiedotettu. Pirkanmaan poliisilaitos.

VARNINGSMEDDELANDE: Tammerfors, centrum 2.5.2012 kl. 09.00. Explosionsrisken på järnvägsstationen är över och tågtrafiken fungerar igen. Polisinrättningen i Birkaland.

VAARATIEDOTE: Tampere, keskusta 2.5.2012 kello 09.00. Rautatieaseman räjähdevaara on ohi ja junaliikenne toimii. Pirkanmaan poliisilaitos.

Exempel 6:

VARNINGSMEDDELANDE: Kervo, riksväg 4, 22.2.2012 kl. 07.30. Stor trafikolycka på landsvägen. Vägen är farligt hal. Vägen är avstängd för trafik. Undvik att röra dig i området innan meddelande om att faran är över getts. Polisinrättningen i Mellersta Nyland.

VAARATIEDOTE: Kerava, valtatie 4 22.2.2012 kello 07.30. Laaja liikenneonnettomuus maantiellä. Tie on vaarallisen liukas. Tie on suljettu liikenteeltä. Alueella liikkumista kehoitetaan välttämään ennen kuin vaaratilanteen päättymisestä ilmoitetaan. Keski-Uudenmaan poliisilaitos.

VARNINGSMEDDELANDE: Kervo, riksväg 4, 22.2.2012 kl. 21.30. Faran över. Vägarna har öppnats för trafik. Polisinrättningen i Mellersta Nyland.

VAARATIEDOTE: Kerava, valtatie 4 22.2.2012 kello 21.30. Vaaratilanne ohi. Tiet avattu liikenteelle. Keski-Uudenmaan poliisilaitos.

Exempel 7:

VARNINGSMEDDELANDE: Ivalo, Törmänen 4.5.2012 kl. 19.15. Farlig björn. Undvik att röra dig i området innan meddelande om att faran är över getts. Polisinrättningen i Lappland.

VAARATIEDOTE: Ivalo, Törmänen 4.5.2012 kello 19.15. Ihmiselle vaarallinen karhu. Alueella liikkumista kehoitetaan välttämään ennen kuin vaaratilanteen päättymisestä on tiedotettu. Lapin poliisilaitos.

VÁRALAŠVUODADIEĐÁHUS: Avvil, Dearpmáš 4.5.2012 dmu 19.15. Olbmui váralaš guovža. Guovllus lihka deami ávžžuhat vealtit ovdal go váralaš dili nohkamis lea dieđihuvvon. Lappi poliisilágádus. [pohjoissaame]

VAARÁTIĀĐÁTTÁS: Avveel, Tiärmáš 4.5.2012 tijme 19.15. Ulmui varâláš kuobžá. Avžuuttuvvoo, et kuávlust lihâdem kalga velttiđ tassaaš ko varâláš tile nuhâmist lii tiedettum. Laapi poolislágádâs. [inarinsaame]

VAARTEĀDTŌS: Á'vvel, Törmänen 4.5.2012 čiäss 19.15. Oummid vaarlaž kuõ'bžž. Oummid raaukât vaarrâd vuu'dest jâttmõõžž vaarteâdtõõžž äi'ğğen. Ođđ teâdtõs uu'det, ko vaarrpodd lij puuttâm. Tõ'st teâdtet, ko vaarrpodd lij puuttâm. Sää'mjânnam pãã'les-strooi'tel. [koltansaame]

VARNINGSMEDDELANDE: Ivalo, Törmänen 4.5.2012 kl. 20.05. Den farliga björnen har förflyttats. Faran över. Polisinrättningen i Lappland.

VAARATIEDOTE: Ivalo, Törmänen 4.5.2012 kello 20.05. Vaarallinen karhu on siirretty pois. Vaaratilanne on ohi. Lapin poliisilaitos.

VÁRALAŠVUODADIEĐÁHUS: Avvil, Dearpmáš 4.5.2012 dmu 20.05. Váralaš guovža lea sirdojuvvon eret. Váralaš dili lea meattá. Lappi poliisilágádus. [pohjoissaame]

VAARÁTIĀĐÁTTÁS: Avveel, Tiärmáš 4.5.2012 tijme 20.05. Varâláš kuobžá lii sirdum meddâl. Vaarátílálášvuotâ lii lappâd. Laapi poolislágádâs. [inarinsaame]

VAARTEĀDTŌS: Á'vvel, Törmänen 4.5.2012 čiäss 20.05. Vaarlaž kuõ'bžž lij sirdum meâdda. Vaarrpodd lij räâi. Sää'mjânnam pãã'les-strooi'tel. [koltansaame]

9.3. Gränsbevakningsmyndigheter

Exempel 8:

VARNINGSMEDDELANDE: Havsområdet utanför Helsingfors, väster om Rönnskär, 3.5.2012 kl. 12.00. Kollision mellan två fartyg. Farliga kemikalier i luften, förbjudet att röra sig på området, farleden stängd för fartygstrafik. Meddelande ges om att faran är över. Finska vikens sjöbevakningssektion.

VAARATIEDOTE: Merialue, Helsingin edusta, Pihlajasaaren länsipuoli, 3.5.2012 kello 12.00. Kahden aluksen yhteen-törmäys. Alueella vaarallista kemikaalia ilmassa, alueella liik-kuminen kielletty, väyläalue suljettu alusliikenteeltä. Vaara-tilanteen päättymisestä ilmoitetaan. Suomenlahden meri-vartiosto.

VARNINGSMEDDELANDE: Havsområdet utanför Helsingfors, väster om Rönnskär, 3.5.2012 kl. 21.43. Läckaget av kemikalier efter kollisionen mellan två fartyg har stoppats och räddningsarbetet har avslutats. Farleden har öppnats för fartygstrafik. Finska vikens sjöbevakningssektion.

VAARATIEDOTE: Merialue, Helsingin edusta, Pihlajasaaren länsipuoli, 3.5.2012 kello 21.43. Alusten yhteen-törmäyksestä seurannut kemikaalivuoto on saatu tukittua ja pelastustyöt ovat päättyneet. Väyläalue on avattu liikenteelle. Suomenlahden merivartiosto.

Exempel 9:

VARNINGSMEDDELANDE: Imatra, Pelkola 24.5.2012 kl. 10.00. Farlig person. Gränsbevakningen söker en beväpnad man som är misstänkt för gränskränkning inom området Pelkola – Teppanala – Karhusuo. Undvik att röra dig i området innan meddelande om att faran är över getts. Sydöstra Finlands gränsbevakningssektion.

VAARATIEDOTE: Imatra, Pelkola 24.5.2012 kello 10.00. Vaarallinen henkilö. Rajavartiolaitos etsii aseistautunutta, luvattomasta rajanylityksestä epäiltyä mieshenkilöä Pelkola – Teppanala – Karhusuo välisellä alueella. Alueella liik-kumista kehotetaan välttämään ennen kuin vaaratilanteen päättymisestä on tiedotettu. Kaakkois-Suomen rajavartiosto.

VARNINGSMEDDELANDE: Imatra, Pelkola 24.5.2012 kl. 13.00. Gränsbevakningen har gripit den farliga personen och faran är över. Sydöstra Finlands gränsbevakningssektion.

VAARATIEDOTE: Imatra, Pelkola 24.5.2012 kello 13.00. Raja-vartiolaitos on ottanut vaarallisen henkilön kiinni ja vaara-tilanne on ohi. Kaakkois-Suomen rajavartiosto.

9.4. Nödcentralsverket

Exempel 10:

VARNINGSMEDDELANDE: Tusby 21.3.2012 kl. 10.00. Nödnumret 112 kan inte nås från Soneras, Elisans och DNA:s mobilabonnemang i områdena Kellokoski och Jokela. Felet beräknas vara reparerat 21.3.2012 kl. 14. I nödsituationer ska man söka sig utanför det berörda området eller vända sig till närmaste hälsocentral, brandstation eller polisstation. Nödcentralsverket.

VAARATIEDOTE: Tuusula 21.3.2012 kello 10.00. Hätänumeron 112 ei voi soittaa Soneran, Elisän ja DNA:n matkapuhelinliittymistä Kellokosken ja Jokelan alueella. Arvioitu korjausaika 21.3.2012 kello 14.00 mennessä. Hätätilanteen sattuessa hakeudu häiriöalueen ulkopuolelle tai lähimmälle terveys-, palo- tai poliisiasemalle. Hätäkeskuslaitos.

VARNINGSMEDDELANDE: Tusby 21.3.2012 kl. 13.30. Nödnumret 112 kan åter nås från Soneras, Elisans och DNA:s mobilabonnemang i områdena Kellokoski och Jokela. Nödcentralsverket.

VAARATIEDOTE: Tuusula 21.3.2012 kello 13.30. Hätänumero 112 toimii jälleen Soneran, Elisän ja DNA:n matkapuhelinliittymistä Kellokosken ja Jokelan alueella. Hätäkeskuslaitos.

9.5. Myndighetssamarbete

Exempel 11:

VARNINGSMEDDELANDE: Joensuu, Noljakka 13.5.2012 kl. 16.15. Förorenat dricksvatten. Vattnet ska inte användas. Meddelande ges om att faran är över. Räddningsverket i Norra Karelen.

VAARATIEDOTE: Joensuu, Noljakka 13.5.2012 kello 16.15. Saastunut juomavesi. Vettä ei saa käyttää. Vaaratilanteen päättymisestä tiedotetaan. Pohjois-Karjalan pelastuslaitos.

VARNINGSMEDDELANDE: Joensuu, Noljakka 14.5.2012 kl. 13.50. Faran över. Vattnet är inte längre förorenat. Räddningsverket i Norra Karelen.

VAARATIEDOTE: Joensuu, Noljakka 14.5.2012 kello 13.50. Vaaratilanne ohi. Vesi ei ole enää saastunutta. Pohjois-Karjalan pelastuslaitos.

Bilaga 1: Förteckning över fraser

I fråga om användningen av fraser ska man beakta att enskilda fraser bara utgör delar av varningsmeddelanden.

Hurdan händelse är det fråga om?

- **Hälsofarlig rök i luften.**
– *Terveydelle vaarallista savua ilmassa.*
- **Hälsofarlig gas i luften.**
– *Terveydelle vaarallista kaasua ilmassa.*
- **Stor trafikolycka på landsvägen.**
– *Laaja liikenneonnettomuus maantiellä.*
- **Kemikalieolycka på landsvägen.**
– *Kemikaalionnettomuus maantiellä.*
- **Kemikalieolycka på järnvägen.**
– *Kemikaalionnettomuus rautatiellä.*
- **Farlig person.**
– *Vaarallinen henkilö.*
- **Farlig björn / varg.**
– *Ihmiselle vaarallinen karhu / susi.*
- **Förorenat dricksvatten.**
– *Saastunut juomavesi.*

Hurdana instruktioner ska man ge befolkningen?

- **Alla i området uppmanas hålla sig inomhus och stänga av ventilationen samt invänta meddelande om att faran är över.**
– *Alueen ihmisiä kehoitetaan pysymään sisätiloissa ja sulkemaan ilmanvaihto, sekä odottamaan tiedotetta vaaratilanteen päättymisestä.*
- **Undvik att röra dig i området innan meddelande om att faran är över gets.**
– *Alueella liikkumista kehoitetaan välttämään ennen kuin vaaratilanteen päättymisestä on tiedotettu.*
- **Polisen rekommenderar alternativa trafikrutter.**
– *Polisi suosittaa käyttämään vaihtoehtoisia liikenerittejä.*
- **I nödsituationer ska man söka sig utanför det berörda området eller vända sig till närmaste hälsocentral, brandstation eller polisstation.**
– *Hätätilanteen sattuessa hakeudu häiriöalueen ulkopuolelle tai lähimmälle terveys-, palo- tai poliisiasemalle.*
- **Meddelande ges om att faran är över.**
– *Vaaratilanteen päättymisestä tiedotetaan.*
- **Mat- och dricksvattnet ska kokas.**
– *Ruoka- ja juomavesi on keitettävä.*
- **Vattnet ska inte användas.**
– *Vettä ei saa käyttää.*

När faran är över

- **Faran över.**
– *Vaaratilanne ohi.*
- **Situationen orsakar inte längre fara.**
– *Tilanne ei enää aiheuta vaaraa.*
- **Röken från branden orsakar inte längre fara.**
– *Tulipalon aiheuttama savu ei enää aiheuta vaaraa.*
- **Giftigt ämne läcker inte längre ut och situationen orsakar inte längre fara.**
– *Myrkyllisen aineen vuoto on päättynyt ja tilanne ei aiheuta enää vaaraa.*
- **Polisen har gripit den farliga personen och faran är över.**
– *Poliisi on ottanut vaarallisen henkilön kiinni ja vaaratilanne on ohi.*
- **Den farliga björnen har förflyttats. Faran är över.**
– *Vaarallinen karhu on siirretty pois. Vaaratilanne on ohi.*
- **Vägarna har öppnats för trafik.**
– *Tiet avattu liikenteelle.*
- **Vattnet är inte längre förorenat.**
– *Vesi ei ole enää saastunutta.*

Bilaga 2: Nödcentralernas samarbetsområden

Bilaga 3: Blankett för varningsmeddelande

BLANKETT FÖR VARNINGSMEDDELANDE VAARATIEDOTELOMAKE

1. Varningsmeddelande / Vaaratiedote

2. Ortnamn eller område så entydigt och noggrant som möjligt /
Paikkakunta tai alue mahdollisimman yksiselitteisesti ja tarkasti

3. Datum / Päiväys: _____

4. Tid / Kellonaika: _____

5. Beskrivning av farlig händelse / Vaarallisen tapahtuman kuvaus

6. Instruktioner till allmänheten / Toimintaohjeet väestölle

7. Myndigheten som ger ut varningsmeddelandet / Vaaratiedotteen antava viranomainen

Varningsmeddelandet ges ut också i TV
Vaaratiedote annetaan myös televisiossa

Ja Nej
Kyllä Ei

Varningsmeddelandet upprepas / Vaaratiedote toistetaan: _____

Sisäasiainministeriö, PL 26, 00023 Valtioneuvosto, 071 878 0171
Inrikesministeriet, PB 26, 00023 Statsrådet, 071 878 0171
www.intermin.fi